

Tabulka přípravy učební jednotky (lekce)	
Název učební jednotky (téma)	Listina základních práv a svobod I
Stručná anotace učební jednotky	<p>Žáci se seznámí s charakteristikou LZPS.</p> <p>Formou skupinové práce prozkoumají základní dokumenty týkající se lidských práv a seznámí se s principy, ze kterých vyrůstají obecná ustanovení LZPS. Na závěr každý žák vystoupí s „jednominutovou řečí“ na dané téma.</p>
Časový rozsah učební jednotky	lekce je koncipována na 45 minut (časovou dotaci lze upravit podle potřeb vyučujících)
Nutné předpoklady	<p>znalost Ústavy ČR</p> <p>znalost historie vývoje LP ve světě</p>
Věk žáků (ročník)	I. ročník čtyřletého gymnázia a 5. ročník víceletého gymnázia
Zařazená průřezová témata	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Mediální výchova</p>
Vyučovací obor (y)	Základy společenských věd
Cíle jednotlivých průřezových témat (DOV) a vyučovacích oborů (OVO), které chci v dané učební jednotce naplnit	<p>Žák se zamyslí nad lidskými právy v obecné rovině.</p> <p>Žák si uvědomí přirozenost a dostupnost vlastních lidských práv.</p> <p>Žák se seznámí s principy, ze kterých vyrůstá LZPS.</p>
Cíle učební jednotky	Žák získá úvodní informace týkající se LZPS.

Hodnocení	<p>Žáci získají nové informace, zároveň si uvědomí samozřejmost vlastních lidských práv.</p> <p>Kontrolu efektivity hodiny zjistím „jednominutovou řečí“ a kontrolou domácího úkolu na začátku příští hodiny.</p>
Popis učební jednotky, obsahující použité metody a reflexi směřující ke všem zformulovaným cílům	<p>Jedná se o úvodní hodinu, která se věnuje LZPS.</p> <p>Nejprve učitel provede úvodní charakteristiku LZPS a třída se společně pokusí vymyslet vhodné symboly pro lidská práva. (5 minut)</p> <p>Skupinovou prací žáci zopakují přehled nejdůležitějších listin týkajících se LP ve světových dějinách. (5 minut)</p> <p>S jednotlivými hlavami LZPS seznámí žáky učitel formou výkladu. (5 minut)</p> <p>Společnou prací celé třídy vytvoří žáci přehled lidských práv, která jsou součástí jejich každodenního života. (5 minut)</p> <p>Poté vyučující přikročí výkladem k principům, ze kterých vyrůstají obecná ustanovení LZPS. (10 minut)</p> <p>Teoretické informace získané během hodiny se procvičí během samostatné práce jednotlivých žáků formou „jednominutové řeči“. (12 minut)</p> <p>Na další hodinu ZSV žáci vypracují domácí úkol týkající se dodržování a porušování LP. (3 minuty)</p> <p>Vyučující má k dispozici přípravu na interaktivní tabuli.</p> <p>Žáci zapisují výklad do sešitu ze základů společenských věd, k dispozici mají Listinu základních práv a svobod, s kterou pracují ve dvojicích (hlavní část práce s LZPS probíhá až v dalších hodinách).</p>
Seznam příloh	<p>Příloha – Listina ZPS 1. – prezentace</p> <p>(Prezentace byla vytvořena v prostředí Activ Inspire Professional 1. 4., k práci s předváděcím sešitem je nezbytná interaktivní tabule včetně softwaru.)</p>

Autor lekce, škola (případně zdroje)	<i>Marcela Chalupová, Gymnázium Chotěboř</i>
Závěrečná sebereflexe učitele <i>(následuje po odučení učební jednotky)</i>	
Co se mi osvědčilo během vyučování	<p>Dobře fungovala skupinová práce, neboť jsou na ni žáci zvyklí. Zajímavé bylo pozorovat, jak si žáci uvědomují postupně samozřejmost svých LP.</p> <p>Když žáci uváděli příklady na práva, která jsou součástí jejich života, zjistili, že celý jejich obyčejný den je naplněním nejdůležitějších a nejzákladnějších lidských práv.</p>
S jakými obtížemi jsem se během vyučování setkal/a.	<p>Ne vždy spolehlivě fungovalo při zjišťování správných řešení přiřazování dat na principu kontejneru (správná odpověď zůstane v příslušném řádku, špatná odpověď z řádku „odskočí“)</p>
Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).	<p>V dalších tématech nebudu používat přiřazování dat na principu kontejneru.</p> <p>Připravím žákům pracovní sešit se zápisem a úkoly.</p>

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Základní charakteristika

- součást ustavního pořádku ČR
- právní dokument s nejvyšší právní silou
- základní soubor práv člověka

Pokuste se namalovat symbol pro lidská práva:

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Pokuste se definovat, co jsou lidská práva:

Doplňte k následujícím názvům dokumentů data přijetí:

Všeobecná deklarace lidských práv

Magna charta libertatum

Deklarace nezávislosti USA

Deklarace práv člověka a občana

Evropská úmluva o lidských právech

Úmluva o právech dítěte

1776

1989

1950

1215

1948

1789

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Základní charakteristika

- 16. 12. 1992 vyhlášena součástí ústavního pořádku ČR
- obsahuje 6 hlav a 44 článků
- hlava I. Obecná ustanovení
- hlava II. Lidská práva a základní svobody
- Hlava III. Práva národnostních a etnických menšin
- Hlava IV. Hospodářská, sociální a kulturní práva
- Hlava V. Právo na soudní a jinou právní ochranu
- Hlava VI. Ustanovení společná

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Napište pět lidských práv, která jsou součástí
Vašeho každodenního života:

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Principy, z kterých vyrůstají obecná ustanovení

- lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti a právech
- základní práva a svobody jsou nezadatelné, nepromlčitelné a nezrušitelné
- každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nesmí být nucen činit, co zákon neukládá
- státní moc lze uplatňovat v mezích zákona a způsobem, který zákon stanoví

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Principy, z kterých vyrůstají obecná ustanovení

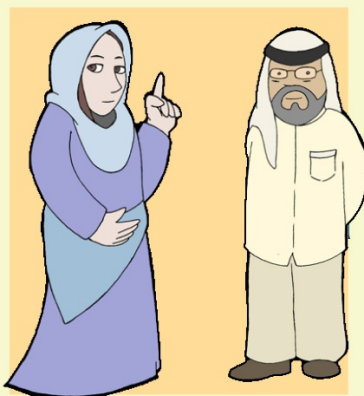
- základní práva a svobody zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry, náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení
- meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených v Listině základních práv a svobod upraveny pouze zákonem
- nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Souhrnné opakování tohoto celku

Každý z obrázků ukrývá několik pojmů zabývajících se problematikou lidských práv. Vyberte si nějaký a budete mít tři minuty, abyste si připravili "jednominutovou řeč" na dané téma.

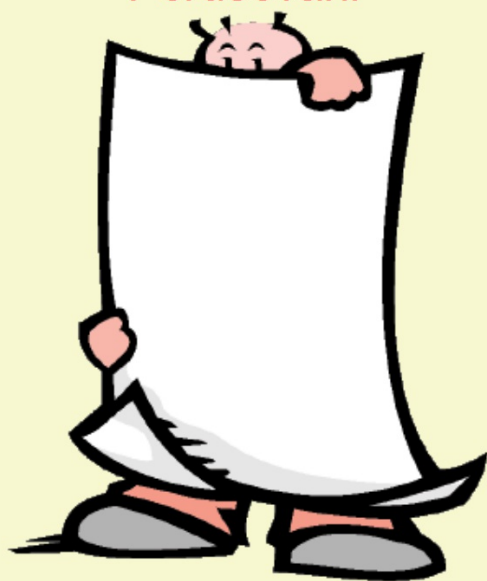

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy ČR

Do příští hodiny vyhledejte v mediích tři příklady
na porušování lidských práv u nás a pět příkladů
na dodržení lidských práv.

Porušování

Dodržování

Seznam pramenů a literatury:

David, R.: Politologie. Základy společenských věd. 1. vydání. Olomouc, Fin, 1995. ISBN 80-7182-011-3

Tomancová, J., Schelle, K. a kol.: Právní nauka pro školy i praxi. 6. vydání. Praha, Eurolex Bohemia, 2004. ISBN 80-86432-78-5

Výchova k občanství. Texty a dokumenty pro střední školy. 1. vydání. Praha, NS Svoboda, 1997. ISBN 80-205-0547-4

Všechny objekty použité k vytvoření sešitu jsou součástí SW Activ Inspire, resource pack nebo jsou vlastní originální tvorba autorky.

Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu. Veškerá vlastní díla autora (fotografie, videa) lze bezplatně dále používat i šířit při uvedení autora jména.

Dokument obsahuje záznam práce s interaktivním předváděcím sešitem včetně metodických poznámek pro učitele. Pro práci ve výuce je nezbytná interaktivní tabule a odpovídající software (ActivInspire).

The screenshot shows the ActivInspire Studio interface. On the left, a spiral-bound notebook contains lesson notes. The main area displays a presentation slide titled 'Listina základních práv a svobod I. Obecná ustanovení a principy'. The slide includes a dove icon and a list of characteristics of the document. A red instruction asks students to draw a symbol for human rights. The bottom of the screen shows the Windows taskbar with various application icons and the system clock.

Prohlížeč poznámek

Cílem hodiny je podrobné seznámení žáků s Listinou základních práv a svobod. V úvodu vyučující formou výkladu seznámí žáky se základní charakteristikou této listiny.

Následuje společná práce celé třídy, která se pokusí namalovat symboly vhodné pro lidská práva (ruce, zeměkoule, srdce, slunce,...)

5 minut

Panel nástrojů Formát

ActivInspire – Studio

Listina základních práv a svobod I. Obecná ustanovení a principy

Základní charakteristika

- součást ustavního pořádku ČR
- právní dokument s nejvyšší právní silou
- základní soubor práv člověka

Pokuste se namalovat symbol pro lidská práva:

Stránka 1 z 12 Přizpůsobit

0:09 13. 5. 2015

The screenshot shows the ActivInspire Studio interface for the second page of the presentation. The notebook on the left contains notes about group work and a task to identify the dates of various human rights documents. The main area displays the same title as the first slide, but with a red instruction to define human rights and a list of documents with corresponding empty boxes for dates. The bottom of the screen shows the Windows taskbar and the system clock.

Prohlížeč poznámek

Skupinovou práci žáků zopakujeme znalost základních dokumentů týkajících se lidských práv. Společně výsledky zkontrolujeme na tabuli.

5 minut

Správnou odpověď na první úkol lze zkontrolovat po odkrytí obdélníku. Přiřazování dat v druhém úkolu funguje na principu kontejneru, nesprávné odpovědi se automaticky vrací zpět.

Panel nástrojů Formát

ActivInspire – Studio

Listina základních práv a svobod I. Obecná ustanovení a principy

Pokuste se definovat, co jsou lidská práva:

Doplňte k následujícím názvům dokumentů data přijetí:

Všeobecná deklarace lidských práv	
Magna charta libertatum	
Deklarace nezávislosti USA	
Deklarace práv člověka a občana	
Evropská úmluva o lidských právech	
Úmluva o právech dítěte	

1776 1989 1950 1215 1948 1789

Stránka 2 z 12 Přizpůsobit

0:10 13. 5. 2015

ActivInspire – Studio

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Nástroje nápověda

Stránka 3 z 12 Přizpůsobit

Prohlížeč poznámek

Správné odpovědi

Panel nástrojů Formát

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Pokuste se definovat, co jsou lidská práva:

práva, která vyjadřují podstatu lidské důstojnosti

Doplňte k následujícím názvům dokumentů data přijetí:

Všeobecná deklarace lidských práv	1948
Magna charta libertatum	1215
Deklarace nezávislosti USA	1776
Deklarace práv člověka a občana	1789
Evropská úmluva o lidských právech	1950
Úmluva o právech dítěte	1989

Další stránka

0:10
13. 5. 2015

ActivInspire – Studio

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Nástroje nápověda

Stránka 4 z 12 Přizpůsobit

Prohlížeč poznámek

Učitel výkladem seznámí žáky s jednotlivými hlavami LZPS.

5 minut

Panel nástrojů Formát

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Základní charakteristika

- 16. 12. 1992 vyhlášena součástí ústavního pořádku ČR
- obsahuje 6 hlav a 44 článků
- hlava I. Obecná ustanovení
- hlava II. Lidská práva a základní svobody
- Hlava III. Práva národnostních a etnických menšin
- Hlava IV. Hospodářská, sociální a kulturní práva
- Hlava V. Právo na soudní a jinou právní ochranu
- Hlava VI. Ustanovení společná

0:10
13. 5. 2015

ActivInspire – Studio

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Nástroje Nápověda

Stránka 5 z 12 Přizpůsobit

Prohlížeč poznámek

Společná práce celé třídy, kdo má nápad, přijde k tabuli a zapíše ho.

5 minut

Například: právo na život, osobní svobodu, svoboda pohybu, pobytu, projevu, svědomí, rovnost lidí, ...

Panel nástrojů Formát

Listina základních práv a svobod I. **Obecná ustanovení a principy**

Napište pět lidských práv, která jsou součástí Vašeho každodenního života:

Další stránka

0:11 13. 5. 2015

ActivInspire – Studio

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Nástroje Nápověda

Stránka 6 z 12 Přizpůsobit

Prohlížeč poznámek

Výklad učitele, žáci si dělají zápis do sešitů.

5 minut

Panel nástrojů Formát

Listina základních práv a svobod I. **Obecná ustanovení a principy**

Principy, z kterých vyrůstají obecná ustanovení

- lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti a právech
- základní práva a svobody jsou nezadatelné, nepromlčitelné a nezrušitelné
- každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nesmí být nucen činit, co zákon neukládá
- státní moc lze uplatňovat v mezích zákona a způsobem, který zákon stanoví

0:15 13. 5. 2015

ActivInspire – Studio

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Nástroje Nápvěda

Stránka 7 z 12 Přizpůsobit

Prohlížeč poznámek

Výklad učitele, žáci si dělají zápis do sešitů.

5 minut

Panel nástrojů Formát

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Principy, z kterých vyrůstají obecná ustanovení

- lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti a právech
- základní práva a svobody jsou nezadatelné, nepromlčitelné a nezrušitelné
- každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nesmí být nucen činit, co zákon neukládá
- státní moc lze uplatňovat v mezích zákona a způsobem, který zákon stanoví

0:15
13. 5. 2015

ActivInspire – Studio

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Nástroje Nápvěda

Stránka 8 z 12 Přizpůsobit

Prohlížeč poznámek

Výklad učitele, žáci si dělají zápis do sešitů.

5 minut

Panel nástrojů Formát

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy

Principy, z kterých vyrůstají obecná ustanovení

- základní práva a svobody zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry, náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení
- meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených v Listině základních práv a svobod upraveny pouze zákonem
- nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod

0:16
13. 5. 2015

ActivInspire – Studio

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Nástroje Nápověda

Stránka 9 z 12 Přizpůsobit

Prohlížeč poznámek

Samostatná práce jednotlivých žáků. Podle časových možností určíme žáky, kteří si vyberou některý z pojmů.

12 minut

Panel nástrojů Formát

Listina základních práv a svobod I. Obecná ustanovení a principy

Souhrnné opakování tohoto celku

Každý z obrázků ukrývá několik pojmů zabývajících se problematikou lidských práv. Vyberte si nějaký a budete mít tři minuty, abyste si připravili "jednominutovou řeč" na dané téma.

0:16 13. 5. 2015

ActivInspire – Studio

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Nástroje Nápověda

Stránka 10 z 12 Přizpůsobit

Prohlížeč poznámek

Pojmy, které si mohou žáci vylosovat. Jedná se o pojmy obecně se vztahující k lidským právům. "Jednominutová řeč" nám pomůže tyto pojmy zopakovat. Obsah i formu projevu hodnotí učitel společně se žáky.

Panel nástrojů Formát

Listina základních práv a svobod I. Obecná ustanovení a principy

Souhrnné opakování tohoto celku

Každý z obrázků ukrývá několik pojmů zabývajících se problematikou lidských práv. Vyberte si nějaký a budete mít tři minuty, abyste si připravili "jednominutovou řeč" na dané téma.

občan	zákon	svoboda projevu
osobní svoboda	právo na život	
etnická menšina	svoboda projevu	lidská práva
barva pleti	základní práva	politické smýšlení
svoboda		důstojnost

0:16 13. 5. 2015

ActivInspire – Studio

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Nástroje Nápověda

Stránka 11 z 12 Přizpůsobit

Prohlížeč poznámek

Zadání domácího úkolu na příští hodinu. Žáci vypracují samostatně.

Panel nástrojů Formát

Listina základních práv a svobod I.
Obecná ustanovení a principy ČR

Do příští hodiny vyhledejte v mediích tři příklady na porušování lidských práv u nás a pět příkladů na dodržení lidských práv.

Porušování

Dodržování

0:17
13. 5. 2015

ActivInspire – Studio

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Nástroje Nápověda

Stránka 12 z 12 Přizpůsobit

Prohlížeč poznámek

Panel nástrojů Formát

Seznam pramenů a literatury:

David, R.: Politologie. Základy společenských věd. 1. vydání. Olomouc, Fin, 1995. ISBN 80-7182-011-3

Tomancová, J., Schelle, K. a kol.: Právní nauka pro školy i praxi. 6. vydání. Praha, Eurolex Bohemia, 2004. ISBN 80-86432-78-5

Výchova k občanství. Texty a dokumenty pro střední školy. 1. vydání. Praha, NS Svoboda, 1997. ISBN 80-205-0547-4

Všechny objekty použité k vytvoření sešitu jsou součástí SW ActivInspire, resource pack nebo jsou vlastní originální tvorba autorky.

Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu. Veškerá vlastní díla autora (fotografie, videa) lze bezplatně dále používat i šířit při uvedení autorova jména.

0:17
13. 5. 2015